

Crítica

David Castillo
dcastillo@elpuntavui.cat

LA BLANCA BOIRA QUE ES REFUGIA

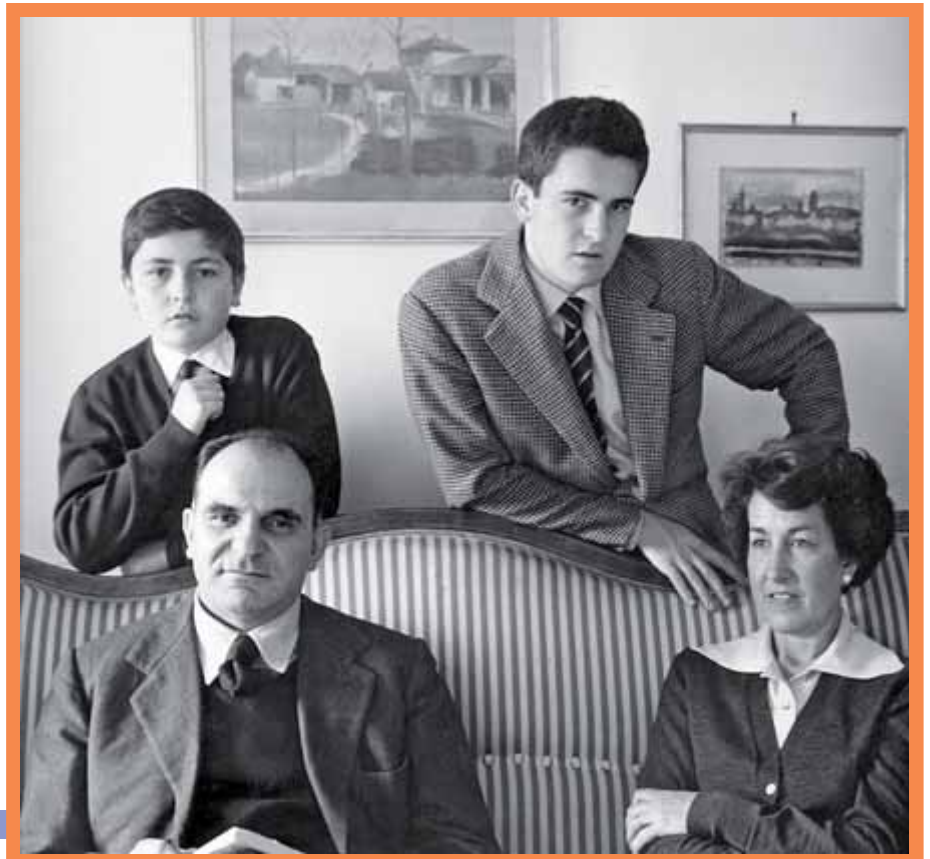
La primera vegada que vaig llegir Attilio Bertolucci va ser gràcies a una antologia argentina d'Horacio Armani per a Ediciones Librerías Fausto. Em va sobtar descobrir que el poeta era el pare del realitzador de *Novecento* i *L'últim tango a París*, pel·lícules de culte i, alhora, grans èxits de taquilla. La seva poesia melangiosa i crepuscular destacava enmig de l'antologia. La lectura va provocar el mateix impacte que la d'alguns dels seus contemporanis com Quasimodo, Pavese, Bassani i Pasolini, amb el paisatge, això sí, de Pàdua, que el diferencia dels altres. Attilio era poesia destil·lada, lluny dels rimaires que tant molestaven, aleshores i ara.

Gràcies als bons oficis de Maria Vilaradaga i del gran poeta valencià Josep Porcar m'arriba *Porta'm amb tu*, una bella edició bilingüe de Salze. Només per l'edició el llibre ja val la pena, tot i que el contingut és el bombó dins d'una capsula preciosa. Tens la sensació que olores els camps quan llegeixes la descripció desbordant de sentits: "Cremen gram / als camps, / una alegre flama atien / i un fum malhumorat. / La blanca boira es refugia / entre les acàcies, / però el fum lent s'atança / no la deixa romandre. // Els nens corren al voltant / del foc / agafats de les mans, / embadocats, / com si haguessin begut / vi. / Molt de temps recordaran / amb joia / els focs encesos al novembre / al terme del camp."

Porta'm amb tu

Attilio Bertolucci
Editorial: Salze
Preu: 16 euros

La família Bertolucci, tots quatre desapareguts LRP

Els traductors l'encerten quan al pròleg ens diuen que la poesia d'Attilio no té porta principal. Diríem que és el camp mateix de l'Emília-Romanya el que s'introdueix als nostres sentits fins a assolir les paraules amb què Pier Paolo Pasolini la va definir: "Ha aconseguit expressar -amb una punyent lleugeresa- l'inexpressable." També ens recorden que el cognom avui cèlebre gràcies als dos fills cineastes, Bernardo i Giuseppe, no ha entaforat la figura del pare, el poeta Attilio Bertolucci (San Lazzaro, Parma, 1911 - Roma, 2000), un dels més singulars de la poesia italiana del segle XX, protagonista central de la seva vida cultural (traductor, crític literari i

d'art, investigador, conseller editorial, director de revistes, guionista de ràdio, televisió i cinema) i, en canvi, malauradament, un poeta desconegut fins ara a casa nostra. Les epifanies que ens proposa són com un cant concentrat en una poesia fora de tendències, que va aspirar la vida i ens l'encomana dins d'un humanisme en plenitud. El cel, el vent, la pluja tèbia, els viatges en tren de retorn a Parma o una seqüència familiar conformen aquesta obra tan moderna, tan de cor, sublim i etèria. Bertolucci ens ofereix plànols d'un instant en fuga, la fotografia que apareix en el líquid fixador de la memòria fins a la simple totalitat.

For Jimmy, Wes and Oliver

Autor: Christian McBride
Discogràfica: Mack Avenue
Preu: 16 euros

MITJANÇANT EL JAZZ CLÀSSIC, MCBRIDE PORTA LA MODERNITAT

Quan el contrabaixista de Filadèlfia Christian McBride va arribar a Nova York fa més de trenta anys com a estudiant de Juilliard, ningú es pensava que seria un renovador del jazz clàssic i que el duria a la modernitat. No tan sols gràcies als onze àlbums d'estudi -excel·lents- que ha publicat, sinó també per haver esdevingut el "senyor de les freqüències baixes" i per ser un heroi de la seva generació que ha portat els seus grups a col·laborar amb llegendes com ara James Brown, Pat Metheny, Chick Corea i Wynton Marsalis i estrelles pop com Sting, The Roots, Bru-

ce Hornsby i el *beatle* Paul McCartney. El seu nou disc és una lliçó d'homenatge als esmentats al títol: Jimmy Smith, Wes Montgomery i Oliver Nelson, tot i que la versió que fan del *Milestones* de Davis diuen que ha despertat el mateix trompetista per sentir-la. El disc és extraordinari i la *big band* està magnífica. A més, les incorporacions de Joey DeFrancesco i Mark Whitfield incrementen el valor d'un treball de fons, que és per escoltar fins a l'avorriment. Els deu temes estan tocats amb perfecció pels solistes, amb una secció rítmica liderada per un nou geni. Qui diu que el jazz és mort?